

حکومت ساسانیان

دوره فرمانروایی انوشیروان

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۲۰ آذر ۱۳۹۴ ۲۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

دوره فرمانروایی انوشیروان، درخشانترین دوره سلسله ساسانیان بوده است. زمانی که او به قدرت رسید، با آشوبی که نهضت به انحراف کشیده شده مزدکیان تمام کشور را به هرج و مرج کشانیده بود، روبرو شد. او این آشوب را فرو نشاند و کشور را به دوران ثبات نزدیک کرد تا هم بنیاد سامانیان را دوباره مستحکم کند و هم امپراطوری روم را که قصد داشت از این اغتشاش بوجود آمده سوء استفاده کرده و به خاک ایران تعرض کند، از میان برد. پس از این دوره دست به یک انقلاب درونی زد و قدرت اشراف و موبدان را محدود کرد تا حکومت، دچار

پارسیان دژ / حکومت ساسانیان

دوره فرمانروایی انوشیروان، درخشانترین دوره سلسله ساسانیان بوده است. زمانی که او به قدرت رسید، با آشوبی که نهضت به انحراف کشیده شده مزدکیان تمام کشور را به هرج و مرج کشانیده بود، روبرو شد. او این آشوب را فرو نشاند و کشور را به دوران ثبات نزدیک کرد تا هم بنیاد سامانیان را دوباره مستحکم کند و هم امپراطوری روم را که قصد داشت از این اغتشاش بوجود آمده سوء استفاده کرده و به خاک ایران تعرض کند، از میان برد.

پس از این دوره دست به یک انقلاب درونی زد و قدرت اشراف و موبدان را محدود کرد تا حکومت، دچار تزلزلی که پیش از او شده بود نگردد. اگر چه نتوانست قدرتی را که موبدان و اشرافیان و عوامل با نفوذی که در قدرت داشتند را از میان ببرد اما با وضع مالیات بیشتر بر آنها، تلاشی بسیار نمود تا زندگی رعایایی که روی زمینهای آنان کار می کردند و با در کاخ هایشان مشغول به خدمت بودند را بهبود ببخشد.

انوشیروان در انجام این کار با رنجها و سختی های بسیاری روبرو شد. روحیه و اخلاق عدالتگر او این اجازه را نمی داد که به عنوان یک فرمانروا شاهد تبعیضهایی درخور یک جامعه متمدن با تاریخی درخشان باشد. بعدها دیدیم که چگونه از همین طبقه پایین، در خدمت و ساماندهی ارتش، استفاده کرده تا رضایت آنها را بیشتر جلب کند.

انوشیروان در چهارچوب اصلاحات نظامی، طبقه شهنسواران نظامی را بوجود آورد. او سراسر ایران را به چهار بخش قسمت کرد و هر بخش را به سپهبدی واگذار کرد. این چهار نفر ماموران مخصوص دولت بودند و از اختیارات ویژه ای برخوردار بودند. وظیفه اصلی این سپهبدان، پاسداری از مرزهای ایران در برابر هجوم بیگانگان بود.

تندیس خسرو انوشیروان دادگر- کاخ دادگستری

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «دوره فرمانروایی انوشیروان»، پارسیان دژ، ۱۳۹۴.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1729/pdf/دوره-فرمانروایی-انوشیروان>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵